

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 118. Ejusdem Cardinalis opera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](#)

Sæc. XVII. famulis vero suis nonnisi ad quadraginta dies pro pane, vino, & compa-
A. C. 1621. natico pecunias suppeditari voluit, imo ne minimum quidem pro auxilio animæ suæ reliquit, ne *nimis modicum* ad *Professam domum*, ut ipsus scripserat, *hæredem suum perveniat*. Ex genuinis hu-
jus testamenti tabulis, quas integras ad manus habeo, putidi mendacii convin-
cuntur Basileenses Lexicographi, som-
niantes, quod Bellarminus in suo te-
stamento medium animæ suæ partem
B. Virgini, alteram Christo Domino
reliquerit. *Ex officina Sathanæ prodeunt tales calumniæ*, ut hic prostituere possit ve-
ritatem per imprudentem & malitiosam cre-
dulitatem: ita Weismanus scriptor Pro-
testanticus.

§. CXVIII. *Eiusdem Cardinalis opera.*

Graeven. p. 2. **Hift. Eccl.** **t. 7. p. 167.** **Palmare opus inter doctissimas Bel-
larmini lucubrationes sunt illæ
controversiæ, adversus ævi sui Secta-
rios: Enituit in his singularis modera-
tio, vastaque eruditio: unde non mo-
do inter Catholicos, sed ipsos etiam
Protestantes tantum sibi conciliavit no-
men, ut Beraldus integrum Bellarmini
Vindicum ac Panegyristarum Catalo-
gum concinnarit, quamvis ex utraque
reli-**

religione non pauci numerarentur, qui Sæc. XVII,
in hujus Cardinalis operibus multa per- A.C. 1621.
peram asserta indicarunt, atque inter
Catholicos præcipiuus est Joannes de
Launnoi. Ceterum intra novem anno-
rum spatium Ingolstadii & Lugduni
quinque prodiere editiones Polemici
hujus operis in tres tomos divisi.
Ipsemet vero Auctor opus suum re-
cognitum, Venetiis imprimi cura-
bat, juxta cujus editionis normam, uti
Bellarminus caverat, Parisiis anno
millesimo sexcentesimo secundo, pri-
ma & sexto post anno altera vulgata
est, quæ postrema editio ceteris cor-
rectior, amplior autem Coloniensis, quæ
tam anno 1615. quam 1617. impressa
fuit: Carpitur in hoc opere præcipue
Bellarminus circa doctrinam *de potestate Vid. Supra*
summi Pontificis, hicque tractatus jussu l. 158. §. 131.
Sixti V. ad Indicem librorum prohibi- p. 574. t. 54.
torum rejectus est, ex quo tamen post-
ea expungebatur: Adversarium quoque
habuit Bellarminus Guilielmum Bar-
clium, contra quem aliud ejusdem
argumenti opus edidit, de cuius ta-
men fato jam supra mentio ingesta est.
Nonnullis etiam ridiculus videtur hu-
jus Authoris Limbus parvolorum, quem,
licet in inferno ædificari, nihilominus
tanquam agrum floridum, lucidum,
odoriferum, & jucundum depingit,
suam.

Sæc. XVII. suamque structuram S. Birgitæ, Dio-
A.C. 1621. nysii Carthusiani & Blosii ideis fulcit.

Præterea circa Prædestinationem, pro-
ut in *novioribus* legitur editionibus, do-
cet, quod gratia efficax moraliter de-
terminet humanam voluntatem, dum
in iis conceditur circumstantiis, in qui-
bus Deus prævidit, quod illa effectum
suum sit fortitura: valde autem arido
utitur calamo, dum Prædeterminatio-
nem Physicam refellit: Denique Nico-
laus Comnenus Papadopolus Patavi-
nus Doctor Bellarminum plagii postu-
lat, eoquod quædam in rem suam ex
Bessarione exscripsiterit suppresso ejus-
dem nomine. Porro magna cum fidu-
cia, & haud minore jactantia refertur,
optasse quosdam Catholicos, ut hæc
Bellarmi opera supprimerentur, eo-
quod hæreticorum argumenta nimis
valida, responsiones autem nimium in-
firmas proposuerit, idque Bentivolum
Card. ex ore Perronii Card. sæpius au-
divisse, imo ipsum etiam Bellarminum
desuper monitum dixisse, id inde oriri,
quia in mysteriis fidei humanum ca-
ptum superantibus, faciliora sint, sen-
sui argumenta, quæ impugnant, quam
responsa, quæ defendunt, ac propterea
Bellarmi controversiæ in Bibliothe-
cis quidem asservari posse, a populo
autem promiscue legi periculosum esse:

*Myftag.
Prænotat.*

Ve-

Verum facessant cum ejusmodi thraso- Sæc. XVII.
nismis Philistæi hi Goliathi, quorum A. C. 1621.
argumenta tantum ideo valent, quia
ea valere putant; deme ab eis sophis-
mata, æquivocationes, & crispatæ
dictionis cincinnos & phaleras, me
hercle, ipsorum argumenta haud ab-
similia erunt arbori foliis uberrimæ,
fructibus vacuæ. Destinatus erat con-
tinuandis Bellarmini controversiarum
tomis Ptolomæus Cardinalis, de cu-
jus labore sibi plurimum pollicebatur
Leibnizius. Præter hoc opus Polemi-
cum insuper Bellarminus edidit com-
mentarium valde eruditum in Psalmos,
Gravesonius tamen observat, quod
*plurima hauserit ex Genebrardo, & in Effais de
suos commentarios derivarit. Scripsit e- Theodic.
tiam varios sermones, non quidem Prefa.*
multum eloquentes, doctrinis tamen
morum uberrimos: Corringius quoque
alias Bellarmini rigidus oppido Cen-
sor, ejusdem tamen librum *de Scripto-
ribus Ecclesiasticis* tanquam *eximium com-
mendat*: nec minus præstans est ejus
tractatus *de gemitu columbae*. De scri- Vid. Supra
ptis ejus pro interdicto Veneto, & con- l. 187. §. 7.
tra Jacobum I. Angliæ Regem jam alibi
mentionem fecimus. Cetera opuscula,
quorum ingens est numerus, exacte in-
dicata habentur apud P. Alegambe S.J.
in Bibliotheca scriptorum Societatis
Lit. B. §. CXIX.